

MARIBORSKI DNEVNIK

Državna licejska knjižnica

v Ljubljani.

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6.50 mesečno, četrtletno K 19.50.
Ce pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 6.—. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Generalna stavka po celi Nemčiji.

Odpor proti novi vladi. — Ukrepi antante. — Viljem je nemiren. — Iz D' Annunzijevega pašalika.

Preobrat v Nemčiji.

Ko se je v jeseni zgodovinskega leta 1918, zrušila tara habsburška monarhija, je potegnila za sabo v prepad tudi svojo tovarišico, Nemčijo. Osamljena, ogrožena, do smrti izmučena, poprej tako mogočna Nemčija, ki je gojila tako visoke sanje o svetovni hegenomiji, je v trenutku spoznala, da v svetovni vojni zanjo ni znanega. Ponižala se je ter ponudila antanti mir. Iz Washingtona so prihajale note, podpisane po predsedniku Woodrowu Wilsonu, ter oznanjale nemškemu narodu, da mu je mogoče doseči mir le, ako se odpove svoji stari politiki ter zapusti one moč, ki so mu bili dotlej voditelji. Nemški narod je tem notam verjel, kakor smo jim verjeli tudi mi, in kakor jim je verjelo toliko in toliko drugih narodov in posameznikov. In da reši, kar se rešiti da, je dvignil revolucijo ter vrgel s prestola Viljema Hohenzollerskega in z njim vse ostale njegove satele. Nemčija je postala socijalna republika.

Ta preobrat je prišel prehitro in brez onih dozorelih v evoluciji stopnjevanih vzrokov in notranjih potreb, da bi ga zamogli smatrati za nekaj naravnega. Od prvega početka že smo imeli občutek, da je vse to samo dobro premišljen trik. Ne, da ti hoteli trditi, da so izvršili ali pa pomagali izvršiti

ta trik vsi vedoma in namenoma, ne, tega se ne da trditi. Tudi v Nemčiji so bili ljudje, ki so to, kar so storili, tudi res smatrali za pravilno in iskreno. To so bili nekateri socijalni demokrati. Čudno pa se nam je zdelo, da so se temu novemu režimu in kurzu tako mirno in brez protesta podvrgli vsi oni Velegermani, od Viljema, Hindenburga in Ludendorfa pa vse do zadnega dednega grofa in poročnika. Za tem čudnim molkom, smo upravičeno slutili, se skriva vzrok, ki ga bo zgodovina prej ali slej pokazala. In nismo se motili, pokazala ga je. Te dni je stopil na dan, ter osupnil ves svet.

V Nemčiji se bijejo med seboj trije svetovi; tri velike ideje. Prva je imperijalistično nacionalna, vsenemška; druga je socijalistična, tretja pa komunistična. V prvih časih po preobratu, sta se borili med seboj za nadvlado samo drugi dve, dočim je stala prva mirno ob strani ter gledala in čakala na svoj čas. V Rusiji je zmagal komunizem, na Madžarsko ga je presadil Bela Kun in naravno je, da se je ob takem razmahu pojavil tudi v mejah Nemčije, one ponižane, upropadščene, obubožane in s stradanje Nemčije prvih povojnih časov. Na horizontu se je pojavila nova zora in bedno ljudstvo je iztegnilo proti njej svoje hrepeneče roke. Iz Nemčije so hitele v svet razburljive vesti in za hip smo mislili, da se bo z Nemčijo zgo-

dilo isto, kar se je zgodilo z Rusijo, da bo postala komunistična. Toda to se ni zgodilo. Socijalisti so zadušili komuniste, in to ne brez pomoči nacionalistov.

Nacionalisti so stali ob strani in poskakali, ko so se komunisti in socijalisti klali ter si mislili: Le koljite se, ko se pokoljete med seboj, bomo pokljali mi onega, ki bo ostal zmagovalček! — Komunisti so bili premagani in socijalisti so zavladali, mirno, nemoteno, ter jeli povsod utrjevati temelje nove Nemčije. Svet, a pred vsem antantni, je dobil vtis, da se je nemški narod res skesal svojih grehov, izpovedal svojo grešno vest, ter se trudi začeti novo življenje. Prepričati o tem antanto, je bila dobro premišljena taktika nacionalistov. V Parizu se je odločala usoda mirovnihi ukrepov, na katere je zadržanje Nemčije jako mnogo uplivalo.

Toda onega, kar so s tem nameravali, onega Nemci vseeno niso dosegli. Antanta je bila neizprosna. Njene ublažitve napram solidni socijalistični Nemčiji niso bile mnogo večje, kakor bi bile, če bi bili imeli pred seboj, na primer Viljemovo Nemčijo, in to po prizadevanju Francije, ki Nemčiji ni verjela. Francoski politiki so bili prevč prebrisani, da bi se bili dali zavesti od Nemcev; poznali so jih predobro.

Mirovna konferenca je za Nemčijo zaključena, kar je izgubila, je izgubila, več skoro

Radivoj Rehar:

ZVEZDE.

(Iz cikla: „Pesmi v prozi“)

V jasni noči sem često legel v zeleno travo, vznak in roke pod glavo, ter se zagledal v vas, bilijoni svetlih zvezd.

In moje oči so pile blaženost Višine, in moja duša se je naslajala ob njej, brezbrežni, vseobsežni.

A moje misli so tavale od zvezdice do zvezdice, moje misli ubožice, in so iskale, kar še nihče ni našel: skrivnost skrivnosti.

— Kedo vas je prižgal, vé tolažnice izmučenih, bolnih duš človeških?

A zvezdice so molčale, molčale...

— In kje je konec Veseljstva? Kje se končuje, kje se neha, kje?

A zvezde mi odgovora niso dale...

— In kaj je potem, za koncem? Li večni — Nič —, brezkraini — Nič —?

A zvezde mi odgovora niso znale...

— In je li Bog? In je li Raj? In je li življenje Onostranstva?

Ah, zvezdice so le migljale, migljale...

Gustav Strniša:

Pesmi preziranega.

(Dalje.)

Solčni žarek zakaj se mi smeješ?

*Kot vrv te spletem v zlato liro; z roko razpoloženja vjamem škriancu in slavca in ju spustim na tvoje strune, da čujem tvoj glas.

Že slišim tvoj glas in se veselim tega zvoka, saj je odmev veselstva, minuta večnosti, ki je večna v duši.

Počasi sega roka po papirju, ne to ni bel papir, kos neba je nad menoj in s peresom mistike pišem nanj svoje verze.

Globoki so ti verzi in daleč bleste njih črke.

Iz dalje segajo v daljo ter združujejo tostran in onstran; kdor jih bere, jih ne pozabi, kajti, vsakemu so vzeti iz duše, četudi jih ni v njej nikdar slutil. Če jih ni človek slutil v svoji duši, jih je vzljubil tem silneje, saj je tedaj začutil skrivnost njih rojstva v svojem srcu.

Zapisal sem tajne verze na kos neba in veselstvo je strmelo v veselstvo in se čudilo.

Bile so besede večnosti iz tostran v onstran rojene.

Solčni žarek, v liro te spletem, pero mistike pomočim v zlato zarjo, da napišem verze večnosti.

Z mavrico božje zaveze zvežem dve vesoljstvi tostran in onstran, da duše spoznaje večnost svojega življenja in globino nje tajne

Dež rosi na polje. Pod zelenim dežnikom nizke breze stojim in strmim v kraljestvo narave.

Lahne deževne kaplje padajo šepetaje krog mene, poljubljajo travne bilke in se izgubljajo v črni prsti.

Ali so res to solze mojih otročjih let, ki sem jih rosil neveden iz višine sreče, da so namakale polje življenja in se vsesavale v prst nejasne bodočnosti, iz katere so potem vzbrstele trnjeve rože razočaranja?

Dež rosi.
Zelenosive bilke spreminjajo barvo v temnejšo, živejšo. Veje dreves se počasi vpo-gibajo, lahne kapljice postajajo vedno težje skozi vejice bleste kot biseri v zeleni kroni

ne more zgubiti, s tem pa je napočil oni moment, ko nacijonaliste ni nič več oviralo, ko jim ni bilo treba imeti nobenih obzirov več. Napočil je njihov dan. Na döberiškem vežbališču sta se dvignili brigadi Erhardt in Löwenfeld, odpovedali pokorščino socijalistični vladi ter nastopili svojo zmagoslavno pot proti Berlinu. Izdana je bila parola, ki jo je razumela vsa nacijonalistična Nemčija, ter ji sledila. Brez boja se je vdal Berlin, nič se ni upiral, ko so ukorakale vanj ter ga zasedle »uporne« čete, in nič ni ustavljal in ščitil socijalistično vlado, ko je bežala.

Ta prevrat ni bil sad trenutka, ne, to je bila dobro premišljena in naprej preračunana taktična poteza. Danes je že skoro vsa Nemčija pod oblastjo nove vlade. In vse to se je zgodilo kar čez noč in skoro brez krvoprelitja. Kako je bilo to mogoče? Odgovor je lahek. Med možmi, ki so veljali za socijaliste je bilo nešteto zakrinkanih nacijonalistov. Armada pa, v kateri so pomešani preoblečeni sovražniki, taka armada se ne more uspešno upirati, taka armada podleže, kapitulira. In kapitulirala je; da, našli so se nekateri, ki sicer niso bili le zakrinkani ampak resnični socijalisti, ki so se pa koj drugi dan izrekli, da se hočejo pokoriti novi vladi, ter da jo hočejo podpirati.

Prvi moment, ko se je izvedelo za prevrat v Nemčiji je bil svet prepričan, da je sedaj konec republike, da se sedaj povrne nazaj pregnani Viljem. Kaj poreče k temu antanta? In že se je razpletalo tisoč in tisoč temnih perspektiv.

Kako iznenadenje so bile na vse to vesti, ki jih je prinesel takoj drugi dan preobrata: Nova vlada za republiko! Antanta priznava novo vlado! Srce ni moglo razumeti, kar so videle oči, kar so čula ušesa. In vendar je vse to res. In vendar je vse to naravno.

Nova, nacijonalistična vlada ima preveč diplomatične dalekovidnosti in previdnosti, da ne bi razumela, kako taktiko zahteva položaj. Ona v sedanjih momentih iz zdrave razsodnosti pač ne sme še z barvo na dan. Kar namerava, in kar je njen končni cilj, to mora zapreti zaenkrat še v srce. In zaprla je. S tribune pa je povedala v svet: Mi nismo monarhisti, mi nismo proti obveznostim, ki jih je naložila naši državi mirovna pogodba; naš namen je ravno nasproten. Mi hočemo celo pospešiti izpolnitev teh obvez-

zareči drug poleg drugega. Polagoma prodirajo skozi listnat dežnik, zelena tenčica se razkroja, tu in tam kane kaplja name, naposled se vlije dež curkoma na moje telo.

Pada rosa nebeška in umli me, osveži mi dušo, da zasluši vse čudo narave, da se spoji sama s čistimi kapljami, pronikne v prst delovanja in rodi sadove.

Naenkrat strese veter nizko brezo.

Zelena streha se vpogne in zopet dvigne, nato vstrepeta kot bi zavalovala mirna voda, ko vrže kamenček vanjo; nešteto listov se zgane, zašepeta, vrže mi v obraz biserne kaplje, šušti tišje, posmehujoče.

Dež rosi.

Veter zaveje silneje. V drevju zabrni, kot bi udarilo na zvon ovit v gosto zelenje, drevo se strese, sunkoma nagne na desno nato zopet levo, zašušti, zaječi, kaplje padajo kot iz kropilnika po tleh, spet se dvigne, obvisi nad zemljo in zazveni lahno, skrivnostno. Nel privezano je k zemlji, ne izpusti ga, oklepa ga vedno silneje, vidi se žilnate korenine, drevo jih napenja, a zemlja ga stiska k sebi, ne mara se ločiti od njega,

nosti. Nam je na srcu samo blaginja Nemčije in zato hočemo z antanto živeti v miru!

Nismo še slišali vseh glasov, toda kolikor smo jih slišali govorje, da antanta tem njihovim besedam res veruje.

Kaj hoče torej nova vlada, ako odobruje vse, kar je ukrenila prejšnja? Nova vlada hoče dvigniti Nemčijo, hoče jo vsposobiti za nov boj za »revanšo«. Barve pa ne bo pokazala, dokler čas ne dovoli. Na jeziku bo mir in priateljstva, v srcu bo želja po osveti in smrtno sovraštvo. Toda ali naj radi tega Nemce obsodimo? Da in ne. Deloma jim moramo priznati, da imajo prav. Svetovna vojna ni popravila nemških krivic, ampak jih je samo spremenila. Če bi bila hotela antanta vzpostaviti trajen in pravičen mir, bi bila morala odvzeti Nemcem le ono, kar ni bilo nemško; toda vzela jim je tudi mnogo, kar je bilo pristno nemško. Storila jim je krivico. Samo odpuščanje in pobratimstvo rodi mir, sovraštvo in maščevanje pa rodi le novo vojno.

Ta vojna ni bila zadnja vojna med Nemci, Francozi in Angleži, prišla bo prej ali slej nova. Vzrok zanjo leži v versailleski mirovni pogodbi. Na drugi strani pa nas uči ta nemški preobrat, da ni internacijonalizem še zmožen življenja; in zmožen ga ne bo toliko časa, dokler ne zmaga nacijonalizem ter zamre sam od sebe, ker ne bo imel več vzroka za nadaljni obstoj. Mogočno se je dvignil internacijonalizem prve tedne po vojni; osvojil si je najmanj pol sveta, danes pa ga skoro ni več. Celo ru ki boljševiki so postali nacijonalisti. In tako stojimo tam — kjer smo stali pred svetovno vojno; samo uloge so se zamenjale. Sedaj nimajo več Francozi svoje Alzacije—Lorene, ampak imajo Nemci svoje Porenje in ruhrske pokrajine. Italijani nimajo več svojega Trsta — imamo ga pa mi, Jugoslovenci. —r.

„Jugoslovanska Matica“.

Dne 21. t. m. se bode na slavnostni način ustanovila »Jugoslovanska Matica« v Beogradu. Sočasno pa se bodo osnovale čim svečanejšje tudi vse važnejše podružnice po vseh centrih naše države. V Ljubljani, kjer bode sedež glavne podružnice za Slovenijo, se pripravljajo za ta dan velike manifestacije, pri katerih bode sodelovalo vse občinstvo brez razlike stanu in strankarske pripadnosti. Ob tej priliki pa bo pokazal naš

na deblu se vidijo naporne, gubajoče črte, belo telo poka, svetlika že zelena koža, žolč se je izlil iz globine ki ne odneha v divji volji.

Blisk! Tresk!

Mimo mene je šel bog s svetlo strelo, dobro sem videl preteč obraz in silen puh me je skoro omamilo. Plašno sem ždel ob drevesu in čakal.

Zopet strela in grom. Breza zagori. Oči strme v plamen, pa komaj pojmem kaj se godi, utrujen in moker trepečem pod drevesom.

Zagledam se v plamene, igram s svetlimi kačami, ubijam, morim in bliskam. Vse hočem novo, veliko in močno. Oči se smejo, a roke segajo nevede v plamene.

Blesteče kače se odbijajo ob meni, spet se me oklepajo, stiskajo me strastno in vroče; sikajo boli in boli.

Čutim čudno zaduhlost in soparo, v notranjosti me nekaj žge, roke peko in zde se mi goreče baklje; vstajam in padem v nezavest.

narod tudi, da ne klone pred usodo, dokler ne bodo odrešeni vsi Slovenci, Srbi in Hrvati, ki danes še zdihujejo pod tujim jarmom.

Istega dne se osnuje podružnica »Jugoslovanske Matice« tudi v Mariboru, na kar že danes opozarjamo vse naše narodno čuteče in misleče občinstvo.

Natančneje bomo poročali o mariborski ustanovitvi v prihodnjih dneh. V smislu svojih paviil bode sicer imela »Jugoslovanska Matica« za cilj samo pospeševanje gospodarskih in kulturnih interesov Jugoslovancov v tujini, torej na zunaj ne bo politično ali bojno društvo, vendar pa se bodo okoli nje zbirali vsi narodni delavci, ki bodo pripravljali pot našemu končnemu in popolnemu narodnemu, kakor tudi političnemu ujedinjenju.

Cenjeni naročniki

se opozarjajo, da plačajo naročnino, ako tega še niso storili, ker sicer se jim s 31. t. m. list ustavi. Naročnina se plačuje naprej. Kdor lista ne vrne, ali ne naznani, da ni več naročnik, se smatra za naročnika, ter mora naročnino plačati!

Upravištvo „Mariborskega Delavca“.

Dnevne vesti.

Proti rojakom iz Primorja. V centralni upravi, ki jo je uvedla demokratska vlada na korist državnih financ in ki je v kratkem času svojega poslovanja napravila državi naimanj 80 milijonov čistega dobička, je začel minister Ribarac z uradniki, ki so najbolj vestno vršili svojo dolžnost, pometati prav po balkansko. Prve njegove žrtve so bili goriški Slovenci Bratina, Orel, Ciligoj in Peterneš, ki so vsi strokovno in trgovsko vsposobljeni vršili svoje posle v najuzornejšem redu. Njih je dičila zlasti lastnost, da so bili nepodkupljivi. Vsi so bili vneti Jugoslovanci, dva med njima sta preskusila svoje jugoslovanstvo kot prostovoljca v srbski vojski, enega pa je vlačila Avstrija po zaporih kot veleizdajalca. Ne da bi izrekel proti tem slovenskim uradnikom besedo graje, ne da bi izrazil migljaj sumnje, da so zagrešili kako nepravilnost, jih je minister Ribarac kratkoma vrgel brez vsakega razloga na cesto. Mesto uzornih uradnikov, ki so se naravnost žrtvovali za državne interese, pa je Ribarac postavil v centralno upravo dva svoja pristaša iz krogov beograjskih trgovcev. Tako se je Ribarac na eni strani maščeval za slovenskega ministra Kramerja nad nedolžnimi slovenskimi uradniki, na drugi strani pa je Ribarac uvedel v državno podjetje ljudi, o katerih vsakdo ve, da bodo pristransko zastopali le privatne koristi. V lepo družbo je zašel dr. Korošec, ki pa mora biti gluhi in slepi, ko se uvaža v ministristvo trgovine zopet korupcija in ko na nesramen in brezobziren način preganjajo naše najboljše rojake iz zasedenega ozemlja. Ali je Korošec prodal za Judežve groše tudi nedolžno kri svojih najbližjih bratov?

Sestanek slovenskih trgovcev in obrtnikov za mesto Maribor in okolico se vrši v četrtek, dne 18. marca t. l. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma v Mariboru. Sestanek sklicuje »Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru« v svrhu razgovora v jako važnih in nujnih zadevah; zato se vabijo vsi slovenski trgovci in obrtniki, da se ga zanesljivo udeležijo.

Madžarske laži. Madžarski listi so nedavno poročali, da se jugoslovanska meja v Prekmurju spremeni tako, da pripade Dolnja Lendava Madžarski. Po mirovni pogodbi predloženi madžarski mirovni delegaciji pripade nam Prekmurje v celoti tako, kakor ga imamo danes zasedenega.

V Ljubljani so krojaški mojstri na zahtevo pomočnikov tem povišali plače za 30 odstotkov.

Opozorjamo cenjeno občinstvo, da se vrši predprodaja vstopnic za koncert orkestra »Glasbene Matice« pri g. Zlati Brišnikovi v Slovenski ulici in pri g. Höfer-ju v Šolski ulici.

Za omejitev prahu na javnih cestah mestnega okrožja Maribor se mestni magistrat smatra gotovega iz sanitetnih ozir, da odredi naslednje v splošno ravnanje. 1. Hišni posestniki morajo vsako jutro proti cesti ležeči potovar in stezo pred njihovo hišo izdatno potropiti z vodo in obenem temeljito osnažiti. Na ta način zbrane smeti se ne smejo na noben način pomesti na ulico, ali v cestni odvodni kanal, temveč se naj odnesejo v jamo za smeti dotične hiše. Snaženja morajo biti dovršena vsak dan ob 7. uri zjutraj. 2. Trgovcem je strogo prepovedano smeti in druge odpadke pomesti iz trgovskih prostorov na ulico. Ako se pri skladanju blaga itd. pred trgovino zberejo smeti, mora imejitelj trgovine skrbeti, da se iste takoj odstranijo. Povodoma tega se ponovno povdarja na določbo cestnoprometnega in vzdrževalnega reda za mesto Maribor z 15. marca 1882 in se posebno opozarja nato, da je razpolaganje in se posebno opozarja nato, da je razpolaganje gnoj, smeti, pepela, groblja i. dr. dopustno samo v takih vozovih, ki od vseh strani opremljeni z varnostnimi deskami zabranjujejo nesnago cest. Izlivanje ali izmeček nečistih tekočin drugih takšnih nesnag ali smeti na javne ceste in prostore ali v kanalske odprtine je strogo prepovedano. Posebno pa se opozarja občinstvo, da ne opravlja vse svoje potrebe po ulicah in in javnih prostorih. Policijski organi bodo gledali na natančno ravnanje teh določb in proti prestopkom uvedli kazensko uradno postopanje. Razven tega se bode odstranila vsaka nesnaga uradnim potom na stroške upornika. — (Pri- občujemo nespremenjeno, po originalu, ki nam ga je podpisal po g. dr. Leskovarju, dostavil magistratni sluga. Ali ni g. komisarja sram postaviti svoj podpis pod proglas sestavljen v takem volapuku? Ali je mestni magistrat mariborski res samo zato tu, da se dela norca iz našega lepega slovenskega jezika? G. komisar, kaj je s čiščenjem, katerega vam je tako toplo priporočal »Slovenec«? Op. ur.)

Odbor »Društva jugoslovanskih poštних uslužbencev v Mariboru« si šteje v prijetno dolžnost, izreči tem potom za velkodušno naklonjene darove povodom društvene prireditve v prid podpornemu fondu dne 15. februarja t. l. našo najpriskrnejšo zahvalo vsem dobrohotnim darovalcem in vsem, ki so s svojo požrtvovalnostjo pripomogli na katerikoli način k lepemu častnemu in gmotnemu uspehu.

Razpis službe. Rudarsko glavarstvo v Ljubljani razpisuje službo pisarniškega oficijanta z možnostjo napredovanja za pisarniškega uradnika. Prošnje je vložiti do 20. marca 1920. Več pove Uradni list št. 33.

V Račjem pri Mariboru se je izvršilo mezno gibanje v tamošnji tovarni za špirit. Dosegli so 65 odstotno povišanje na plači.

Med Mursko-Soboto in Ljutomerom se je otvorila nova brzojavna zveza s postajami: M. Sobota, Radgona, Slatina, Radenci in Ljutomer.

Razpisano je nadpoštarsko mesto pri poštne uradu Ljutomer (I.—1) Prošnje je vložiti v štirih tednih.

Prijeti tihotapci. Te dni je prišla obmejna straža v bližini Radgone celo vrsto tihotapcev.

Izpoved zločinca na smrtni postelji. Pred par dnevi je umrl v jetnišnici v Splitu neki Stanko Zvonko, ki je bil obsojen zaradi roparskega umora, ki ga je izvršil v družbi svojih obeh polbratov na neki ženski. Porota je obsodila vso trojico, in sicer enega na smrt, drugega na sedem, pokojnika pa na dve leti težke ječe. Vsi trije so pri razpravi trdovratno tajili, da bi oni izvršili umor. Na smrt obsojeni je bil predložen za pomilostitev. Stanko Zvonko, ki je že dalje časa bolehal za jetiko, je v ječi smrtno nevarno zbolel. Napadla ga je namreč še malarija, katero je dobil za časa svojega vojaškega službovanja v Albaniji. Dan pred svojo smrtjo je poklical k sebi zdravnika in mu izpovedal, da umora

ni izvršil njegov polbrat, ki je bil obsojen na smrt, ampak oni, ki je dobil sedem let težke ječe. Z ozirom na to izjavo se bo vršila sedaj obnovev celega procesa.

Seznam v mesecu februarja 1920 izdanih obrtnih pravic: Lah Marko, Meljska cesta 39, prevažanje tovorov; Primčič Josip, Koroška cesta 10, kostanjar; Črny Josipina, Slovenska ulica 37, trgovina z vinom na debelo; Brezočnik Roman, Tomanova ulica 3, mesar in prekajevalec; Korošič Karol, Poberž, Cvetendorferstr. 32, kostanjar; Jarc Albina, Cankarjeva ulica 15, izdelovanje oblek; Prva mariborska tovarna mila, preje K. Bros, Klavniška ulica 23, izdelovanje mila in drugih izdelkov; Čížek Katarina, Ob brodu 5, izdelovanje oblek; Kodrič Matija, Trg svobode 1, kostanjar; Paiz Ivan, Ruška cesta 4, mizar; Stojanov Ivan, Slovenska ulica 6, izdelovanje kanditov in sladoleda; Vašl Franc, Aleksandrova cesta 21, čevljar; Kodrič Matija, Koroška cesta 126, krojač; Pečko Josipina, Koroška cesta 47, kostanjar; Stiebert Rudolf, Plinarska cesta 18, krojač; Kumwald Marija, Koroška cesta 34, izdelovanje oblek; Kolar Marija, Aleksandrova cesta 18, pranje perila; Koren Terezija, Svetlična ulica 27, izdelovanje belega perila; Pukonja Antonija, Židovska ulica 11, prodaja klobas; Sabukošek Ljudevit, Jurčičeva ulica 9, trgovina z barvami; Cajzek Marija, Stolna ulica 5, prodaja klobas; Tischler Ignac, Cafova ulica 2, trgovina z vinom na debelo; Mislej Josip, Koroška cesta 21, slaščičar; Bezeljak Drago, Gregorčičeva ulica 6, anončni zavod; Reismann Albin, Prečna ulica 6, trgovina z usnjem; Krovos Ivan, Cankarjeva ulica 1, trgovina z usnjem in potrebščinami; Krovos Ivan, Cankarjeva ulica 1, sedlar, jermenar in torbar; Fettich-Frankheim Marija, Stolna ulica 1, česalka; Eder Ivan, Loška ulica 5, maser; Ussar Bogomir, Maistrova ulica 16, pleskar lakirar in slikar; Celligoy Eligius, Ključavničarska ulica 1, trgovina z lesom; Horvat Anton, Tržaška cesta 3, mesar; Harz Karol, Vetrinjska ulica 24, prevozček; Marinič Ivan, Jenkova ulica 9, mizar; Lovce Karol, Spodnja Radvanjska cesta 10, ključavničar; Baš Franc, Meljska cesta 67, glazbenik; Zemljak Leopoldina, Stritarjeva cesta 5, branjarja; Zöttl Albert, Gospejna ulica, trgovina s sadjem; Zahlbruckner Ljudmila, Gregorčičeva ulica 14, modistinja; Strauss Herman, Šlomškov trg 2, trgovina z galanterijskim blagom; Kramberger Marija, Aleksandrova cesta 82, trgovina s perutnino; Mažera Barbara, Mlinska ulica 7, branjarja; Pečar Josip, Kacijanerjeva ulica 22, podkovski kovač; Čepel Matilda, Franciškanska ulica 21, trgovina z mešanjm blagom na drobno; Pregrad Ivan, Prešernova ulica 29, trgovina konfekcijskim, modnim in manufakturnim blagom; Vicel Albert in Basletič Roza, Koroška cesta 27, gostilna.

Slov. mestno gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

V torek 16.: »Brez denarja«. Ab. A—28.
V sredo 17.: »Pepeluh«. Ab. B—29.
V četrtek 18.: Zaprt.
V petek 19.: Popoldne na splošno zahtevo »Revček Andrejček« ob zelo znižanih cenah. Zvečer: »Hassanaginica«. Izven abon.
V soboto 20.: »Sedemnajstletnik«. Ab. A—29.
V nedeljo 21.: Popoldne »Nebesa na zemlji« ob znižanih cenah.

Zadnje vesti. Nemčija.

Splošen odpor proti novi vladi.

Stuttgart, 15. marca. Iz vseh krajev Nemčije prihajajo vesti o živahnem gibanju delavstva proti prevratnemu režimu. V odziv na reakcionarno nasilstvo se stavke bolj in bolj širijo. Delavstvo se oborožuje in pripravlja na odpor.

Popolna stavka v Nemčiji.

DKU Berlin, 15. marca. Generalna stavka v Nemčiji je popolna. Vse trgovine,

gostilne in kavarne so zaprte. Tudi gledališča neigrajo. Tramvaji, železnice in ves promet stoji. V stavki se nahajajo tudi poštni uslužbenci. Nekatere trgovine z živili so se otvorile, toda naval kupcev je bil grozen, ker si hoče vse nabaviti še pravočasno živil, ker sluti, da bodo, če se stavka nadaljuje, zaloge kmalu prazne. Ponoči so ustavili v Berlinu tudi razsvetljavo in telefon. Ljudstva se polašča nemir in skrb. Časopisi še vedno ne izhajajo, vkljub temu, da so dobili za to od nove vlade dovoljenje.

LDU Berlin, 15. marca. (Wolffov urad). Iz Brandenburga se javlja: Socijalnodemokratska strokovna društva izvajajo že dva dneva splošno stavko.

Krvavi nemiri v Leipzigu.

LDU Leipzig, 15. marca. (Wolffov urad). Danes popoldne se je v raznih delih mesta, zlasti pred glavno pošto streljalo, pri čemer je bilo več mrtvih in mnogo ranjenih. Notranjost mesta je vojaško zastražena.

Viljem je nemiren.

LDU Pariz, 15. marca. Kakor se javlja iz Haaga, je nizozemska vlada odredila vse potrebno za nadzorovanje bivšega nemškega cesarja in prestolonaslednika. Vesti iz Berlina so okolico Viljema baje zelo vznemirile. Od včeraj je opazati, da neprestano doha ajo in odhajajo avtomobili.

Odredbe antante.

DKU Praga, 16. marca. »Chicago Tribune« javlja, da je maršal Foch izdal povelje, da se pomnože vse tri zasedbene armade na Renu. Ojačenja so se že izvedla. Akcija ima namen, prisiliti Nemčijo, da ne bi ukrenila ničesar s čemer bi se zavezniki ne strinjali, ter kar bi zamoglo spremeniti versaillesko mirovno pogodbo.

LDU Berlin, 15. marca. (Wolffov urad). Po berlinskih ulicah se širijo potom letakov vesti, da je maršal Foch poslal novi vladi ultimatum. Te vesti so od prve do zadnje črke izmišljene. Ker so prišli letaki iz Draždan, je pač jasno, iz kakih razlogov se trosijo te vesti v svet.

Angleško mnenje.

LDU Pariz, 15. marca. Londonske vesti zatrjujejo, da opazuje angleška vlada dogodke v Nemčiji brez predsodkov. Dobila je vtis, da se odpor proti reakciji in državnemu prevratu že organizira in da lahko nevtrarno pričakuje nadaljnega razvoja dogodkov.

Iz D' Annunzijevega pašalika.

LDU Bakar, 15. marca. D' Annunzиеvi agenti so že začeli zapirati Jugoslovane na Sušaku. Dogodilo se je že več primerov in kakor se čuje, preti zopet večjemu številu Jugoslovenov enaka usoda, da jih zgrabijo in odpeljejo na Reko v ječo. Strahovlada je vsak dan hujša. Zato je skrajni čas, da se proti d' Annunziju in njegovim razbojnikom napravijo energični koraki.

LDU Reka, 15. marca. Dne 12. t. m. so D' Annunzиеve čete proslavile šestmesečno zasedbo Reke.

Nova Wilsonova nota.

DKU Pariz, 16. marca. (Brezžično). »Echo de Paris« poroča iz Washingtona, da izda v bližnjih dneh Wilson novo noto, ki bo zahtevala odstranitev Turkov iz Evrope ter izpraznitev Sirije po Francozih.

Nameni nove nemške vlade.

LDU Berlin, 15. marca. Državna pisarna poroča: Državna vlada je z državnim zborom vred pobegnila. Čete so brez odpora vkorakale v Berlin in zasedle mesto. Tekla ni niti kaplja krvi in počil ni nobeden strel. Ne gre za nobeno reakcijo in za nobeden monarhističen puč. Obrekljive govorice govore o zopetni uvedbi vojaške službe, o vojnih namenih vlade. Vlada pa želi mir na zunaj in na znotraj. Vlada je pričela razpravljati zaradi položaja in hoče obljube glede miru, svobode in kruha izpremeniti iz praznih besed v dejanja.

Stavke v Italiji.

LDU Split, 15. marca. Dne 9. t. m. je izbruhnila v Sieni splošna stavka. V Napolju in v Paviji se je razširila poljedelska stavka. V Modeni stavkajo občinski uradniki.

Italijansko-ruska pogajanja.

LDU Split, 15. marca. Listi poročajo iz Rima, da so odpotovali v København italijanski socialistični odposlanci Bonacci, Cabrin in Dugoni, da se pogajajo z Litvinom o vzpostavitvi trgovskih odnošajev med sovjetsko Rusijo in Italijo.

Horthy vojni zločinec.

Beograd, 14. marca. Na včerajšnji seji Narodnega predstavništva je zahteval poslanec dr. Angjelinović, da naj naša vlada zahteva izročitev bivšega avstroogrškega admirala Horthyja radi njegovih zločinov povzročenih nad našimi mornarji v Boki Kotorski.

Razne vesti.

Nakup nemških tovornih vozov. Češka je kupila v Nemčiji za Transporte sladkorja 2000 tovornih vozov in sicer 1400 odprtih in 600 kritih. Nakupnina se bo poravnala iz fonda sladkornih tovarn 1918/19 kampanje.

D-vlak izginil. Avstrijska severozapadna železnica je sestavila vlak, obstoječ iz 2 lokomotiv, službenega voza in 10 vozov 2. in 3. razreda. Stem vlakom so se peljali dunajski otroci po Božiču v Heidelberg. Daljni namen tega vlaka je bil, vzdrževati osobni promet med nemškimi mesti in Dunajem. Vlak se po prvi vožnji ni vrnil na Dunaj in je od tega časa izginil. Kljub vsem prizadevanjem v poštevi prihajajočih železniških uprav, se vlaka do danes ni moglo najti. Misli se, da stoji vlak v kaki

večji postaji na takozvanem mrtvem tiru. To bi bilo mogoče. Vprašanje je pa, kam je prišlo osobe, ki je vozilo in spremljalo vlak.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.

✠

Pošrti najgloblje žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, brat, vsak in stric, gospod

Ivan Vičič

pristav južne železnice Tezno

po dolgi mukopolni boleznici v 44. letu svoje dobe bogu vdano preminul.

Truplo nepozabnega pokojnika se bo v sredo, dne 17. marca 1920 popoldan ob 15. uri v mrtvašnici mestnega pokopališča v Pobrežju svečano blagoslovilo in položilo k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 18. marca ob 8. uri zjutraj v Frančiškanski cerkvi.

Maribor, 16. marca 1920.

Vida Vičič, soproga. Oton Vičič, sin. Marjeta, Marija in Frida Vičič, hčerke.

Pozor!

Važno za prodajalce in zasebnike!

Vsled prodaje moje tobačne trafike v Mariboru, Gosposka ulica št. 32 (Švabova hiša), prodam mojo veliko zalogo, sestajajočo iz najboljših kvalitete **cigaretnih stročnic, svalčnih papirčkov** ter sploh vseh **kadilnih potrebščin, ter razglednic, dopisnic, pisemski papir, mape in male zabojčke**. Proda se na drobno in na debelo po najnižjih cenah. Prodaja se je začela včeraj 15. marca 1920.

Ana Barta roj. Lenart.

Raznašalci časopisov

Invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnishvu „Mariborskega delavca“.

Vsled spremembe trgovskega podjetja

se vrši razprodaja

galanterijskih predmetov in igrač

po skrajno znižanih cenah. — Ugodna prilika za male trgovce in kramarje.

Galanterijska trgovina F. Hvalec

Maribor, Grajski trg št. 1.

I. Mariborski bioskop

Aleksandrova cesta.

Od srede 17. do petka 19. marca 1920:

Prvovrstna atrakcija!

Krvnikova hči

Tragedija v 5 dejanjih

Sanssouci in gradovi ob Renu

Slike po naravi

V petek 19.: Vojaška godba!

➡ Vsako sredo in soboto novi spored! ➡

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. (6.) in 20. (8.) uri v nedeljo ob pol 15. (pol 3.), 4. (16.), 18. (6.) in 20. (8.) uri zvečer.

Svoji k svojim!

„DOM“, registrovana delavska zadruga z omejeno zavezo v Mariboru

vabi na

XIV. redni občni zbor

ki se vrši

v soboto, dne 20. marca 1920 ob pol 18. uri (pol 6.) zvečer v sejni sobi Posojilnice (Narodni dom).

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskih pregledovalcev.
3. Odobrenje računskega sklepa za leto 1919 ter razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskih pregledovalcev.
6. Volitev članov v razsodišče.
7. Sprememba pravil.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

Špedicijski oddelek:

Prevažanje vsakovrstnega blaga na mariborskem trgu, špedicija vseh vrst, zacarinjanja, prevoz z nabiralnimi vozovi na vse strani, selitve s patentiranimi vozovi, vskladiščenja raznega blaga in pohištva.

Največje domače podjetje v Jugoslaviji!

„Balkan“

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba

• MARIBOR •

Pisarna: Cankarjeva ulica št. 1

Telefon interurb. 375

Redne zveze z največjimi tu- in inozemskimi tvrdkami.

Blagovni oddelek:

Prodaja vsakovrstnega blaga na debelo, import ter eksport, prekmorska kupčija.

Komisija:

Prevzame se vseh vrst blago v prodajo.